

Valsts ieņēmumu
dienests

Projekta “E-muita (1.kārta)” rezultāti un turpmākā E-muitas sistēmu attīstība

30.09.2020

Olga Vikaine
VID MP E-muitas daļas vadītāja

E-muitas projekts -

Kas?

Eiropas Savienības politikas iniciatīva muitas jomā

Kāpēc?

- ❖ Uzlabotu kontroli, t.sk. paaugstinātu drošības līmeni
- ❖ Atvieglotu tirdzniecību ES uzņēmējiem

Kā?

- ❖ Vienādot ES līmenī iesniedzamo muitas datu elementus
- ❖ Ieviest ES līmeņa vienkāršojumus
- ❖ Aizstāt papīra formāta dokumentus ar elektroniskajiem

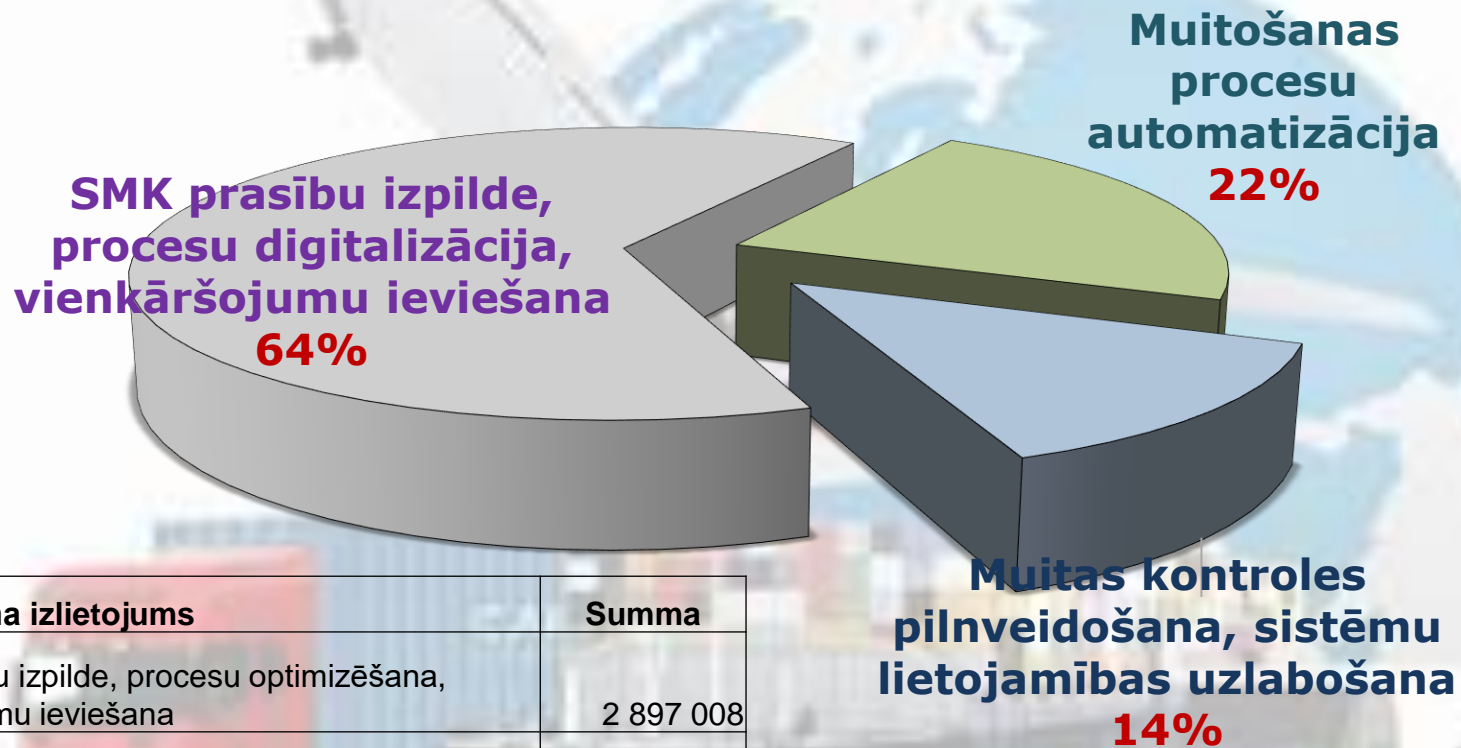
Savienības Muitas kodekss

ES Daudz gadu stratēģiskais e-muitas ieviešanas plāns (MASP):

01.06.2016 – 31.12.2025

E-muita (1.kārta) projekts – īstenots

25.04.2017-24.04.2020

Finansējuma izlietojums	Summa
SMK prasību izpilde, procesu optimizēšana, vienkāršošanu ieviešana	2 897 008
Muitošanas procesu automatizācija	996 845
Muitas kontroles pilnveidošana, sistēmu lietojamības uzlabošana	606 147
KOPĀ	4 500 000

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

SMK prasību izpilde, procesu digitalizācija, vienkāršojumi

No 02.10.2017

EMDAS sasaiste ar Eiropas Komisijas centrālo Muitas lēmumu sistēmu; VID klientu piekļuves nodrošināšana tai caur EDS

- pilnībā elektroniska komunikācija starp uzņēmējiem, muitas amatpersonām, kā arī starp visu ES dalībvalstu muitas administrācijām
- automatizēta kontrole par jebkurā ES dalībvalstī izsniegtajām 22 dažādu veidu muitas atļaujām

SMK prasību izpilde, procesu digitalizācija, vienkāršojumi

No 25.09.2017

Pagaidu uzglabāšanas (PU) deklarāciju pielāgošana SMK prasībām un ES muitas datu modelim

pagaidu uzglabāšanas deklarāciju datu elementi un deklarāciju noformēšana atbilstoši SMK

No 04.03.2018

Pārvietošana starp PU vietām

SMK vienkāršojums klientiem - iespēja pārvietot kravas starp PU vietām bez tranzīta procedūras noformēšanas

SMK prasību izpilde, procesu digitalizācija, vienkāršojumi

No 03.06.2018

Importa muitas deklarāciju pielāgošana SMK prasībām un ES muitas datu modelim

importa muitas deklarāciju noformēšana atbilstoši SMK, t.sk.

- SMK paredzētā vienkāršojuma ieviešana EIDR
- Iespēja izmantot skaidras naudas galvojumu
- Importa datu nodošana Eiropas Komisijai (*Surveillance3*)

No 01.01.2017

EMDAS sasaiste ar Eiropas Komisijas centrālo atzīto eksportētāju sistēmu (REX)

atzīto eksportētāju datu automātiska kontrole pie importa procedūru noformēšanas

SMK prasību izpilde, procesu digitalizācija, vienkāršojumi

Elektroniskais transporta dokuments (ETD)

No 03.06.2018 Ienākošo avio kravu plūsma

No 29.03.2020 Izejošo avio kravu plūsma

- SMK vienkāršojums klientiem – nav nepieciešams izmantot galvojumu; nav nepieciešams formēt tranzīta deklarācijas kravu nogādāšanai noliktavā
- dati pieejami elektroniski, strukturētā veidā
- atsekojama plūsma, automātiska riska analīze
- kontrolē esošās preces tiek pārbaudītas atsevišķi, klients var ar pārējo kravu rīkoties uzreiz pēc uzrādīšanas paziņojuma iesniegšanas
- automātiska secīgo muitas deklarāciju izveide
- automātiska iepriekšējo procedūru slēgšana

✓ **98%** no ETD kopskaita apstrādāti automātiski

SMK prasību izpilde, procesu digitalizācija, vienkāršojumi

No 04.03.2018

Izmaiņas EMDAS datu apmaiņā ar Eiropas Komisijas EORI2

pilnveidota/papildināta datu apmaiņa par uzņēmēju reģistrācijas datiem atbilstoši SMK prasībām

No 19.08.2018

Tranzīta kontroles sistēmas sasaistes ar UNECE uzturēto TIR turētāju datu bāzi ITDB

nodrošināta automātiskā kontrole par TIR turētāju datiem

SMK prasību izpilde, procesu digitalizācija, vienkāršojumi

No 19.11.2019

EMDAS sasaiste ar Latvijas Pasta sistēmu

- iespēja VAS "Latvijas Pasts" deklarēt pasta sūtījumus, izmantojot SMK paredzēto deklarāciju ar samazinātu datu kopu
- automātiska izlaišana, ja nav konstatēti riski
- muitas amatpersonas atbrīvotas no manuālas pasta pavadzīmju datu ievades un apstrādes

✓ **93%** no deklarāciju kopskaita apstrādāti automātiski

Muitošanas procesu automatizācija

No 04.03.2018 PUD apstiprināšana pēc tranzīta, ja nav neatbilstību

✓ **63%** no deklarāciju kopskaita apstiprināti automātiski

No 03.06.2018 Izlaišana **eksporta** procedūrā

✓ **74%** no deklarāciju kopskaita apstrādāti automātiski

No 27.01.2019 Importa muitas deklarāciju ievēšanai muitas noliktavā izlaišana

✓ **79%** no deklarāciju kopskaita apstiprināti automātiski

No 29.03.2020 Izlaišana – visas **importa** procedūras

Muitošanas procesu automatizācija

No 25.09.2017

Eksporta procedūru pēcmuitošanas funkcionalitāte

- elektroniskie pieteikumi eksporta deklarāciju datu labošanai un anulēšanai, *aizstājot papīra formāta vēstuļu/dokumentu apriti*
- samazināts administratīvais slogs uzņēmējiem
- optimizēts pieteikumu apstrādes process muitā

✓ vidēji dienā **16** pieprasījumi

Muitošanas procesu automatizācija

No 12.12.2019 EMDAS sasaiste ar SKLOIS automatizētai eksporta deklarāciju noslēgšanai

- automatizēta datu salīdzināšana un deklarāciju noslēgšana (*aizstājot manuālā procesu*)
- optimizēts eksporta deklarāciju noslēgšanas process

✓ **30%** no iesniegto eksporta deklarāciju kopskaita slēdzas automātiski

Muitošanas procesu automatizācija

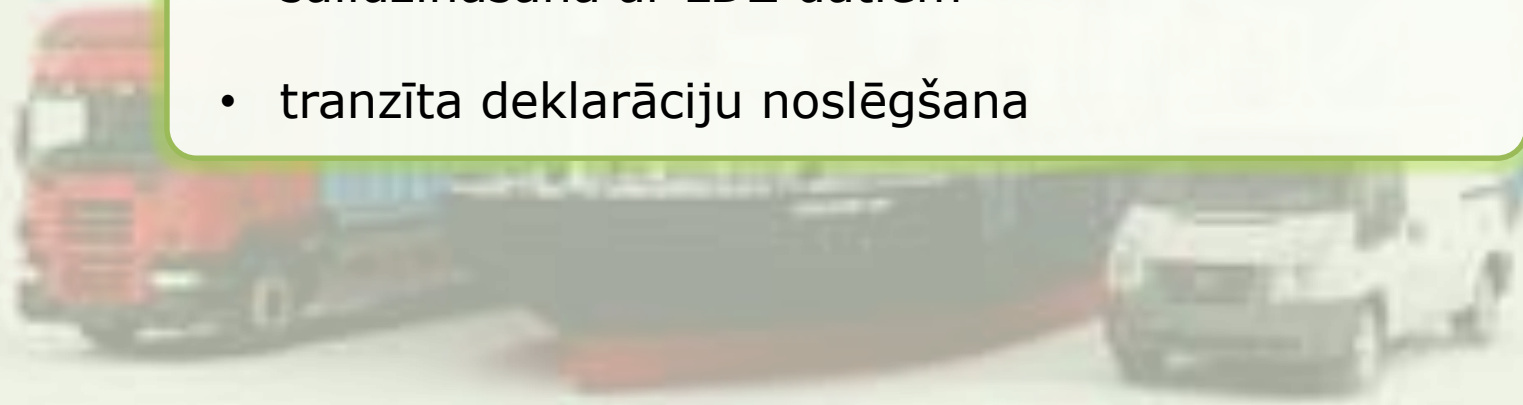

EMDAS sasaiste ar VAS "Latvijas dzelzceļš" sistēmām

No 03.06.2018 Automatizēta tukšo vagonu kontrole un tranzīta deklarāciju noslēgšana

No 09.09.2019 Sasaiste ar eSMGS

- informācijas pieejamība un datu automatizēta salīdzināšana ar LDZ datiem
- tranzīta deklarāciju noslēgšana

Muitošanas procesu automatizācija

No 03.06.2019 "Vienkāršotā" pasta sūtījumu deklarācija fiziskām personām

- standarta importa muitas deklarācija pielāgota iesniegšanai fiziskām personām no dažādām ierīcēm
- pēc iespējas samazināts aizpildāmo aiļu skaits (75% aiļu automātiska aizpildīšana), tai pat laikā saglabājot automātiskās kontroles kā standarta deklarācijai
- automātiskā izlaišana

✓ **90%** no deklarāciju kopskaita apstrādāti automātiski

Muitas kontroles pilnveidošana, CMIS likvidācija

VAS "Latvijas dzelzceļš" sniegto datu nodošana uz DNS

saistībā ar plānoto CMIS likvidāciju, funkcionalitāte pārstrādāta, nodrošinot LDZ sniegto datu par dzelzceļa transporta pavaddokumentiem (natūrlapas) nodošanu DNS – riska analīzei

Vidējo statistikas cenu (VSC) mehānisma iestāde EMDAS

VSC mehānisma integrēšana EMDAS, pārņemot un uzlabojot funkcionalitāti no CMIS

- VSC aprēķina process ir pilnībā automatizēts
- Dati pieejami muitas amatpersonas vienā vietā, jau izanalizētā veidā

Muitas kontroles pilnveidošana, CMIS likvidācija

Skaidras naudas deklarāciju (SND) funkcionalitātes integrēšana EMDAS

- nodrošināta SND noformēšanas funkcionalitāte EMDAS, aizstājot CMIS funkcionalitāti
- uzlabotas datu ievades un atlases iespējas

SND sasaiste ar IRIS riska analīzes veikšanai

- nodrošināta automātiska riska analīze, uzlabojot muitas kontroles efektivitāti
- tiešsaistē piekļuve SND datiem Finanšu izlūkošanas dienesta amatpersonām, nodrošinot daudz operatīvāku informācijas apriti par uz robežas deklarētajiem skaidras naudas līdzekļiem

Atvērto datu kopas

Datu nodošana atvērto datu apmaiņas portālam

nodrošināta **4** (četrus) **muitas datu kopu**
automatizēta nodošana uz atvērto datu portālu
<https://data.gov.lv/lv> – izmantošanai jebkuram
interesantam

Projekta «E-muita (1.kārta) rādītāji

Iznākuma rādītājs	Plānots	Izpildīts
Pilnveidoti VID pamatdarbības procesi	18	18
Standartizēti VID pamatdarbības procesi atbilstoši ES Daudzgaļu stratēģiskajam e-muitas ieviešanas plānam (MASP)	7	7
Pilnveidoti VID muitas e-pakalpojumi/Izveidots jauns e-pakalpojums	38	38/1
Izveidotas datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos	4	4
Pilnveidotas VID informācijas sistēmas	6	6
Izveidotas/pilnveidotas datu apmaiņas ar EK centrālajām sistēmām	5	5

Muitas sistēmu attīstība

1992.-1998.
100% papīra
vide

1999.

ASYCUDA- datu ievade ar disketi

2004. Iestāšanās ES

ASYCUDA pielāgota ES maksājumu aprēķināšanai (ITVS)
NCTS – ES līmeņa elektronizēts tranzīts

2009.

Eksporta kontroles sistēma –
EMDAS pamati

2010.

ES **drošības** prasību ieviešana –
Importa kontroles sistēma

EMDAS

2013.

Tranzīta kontroles
sistēma nomaina NCTS

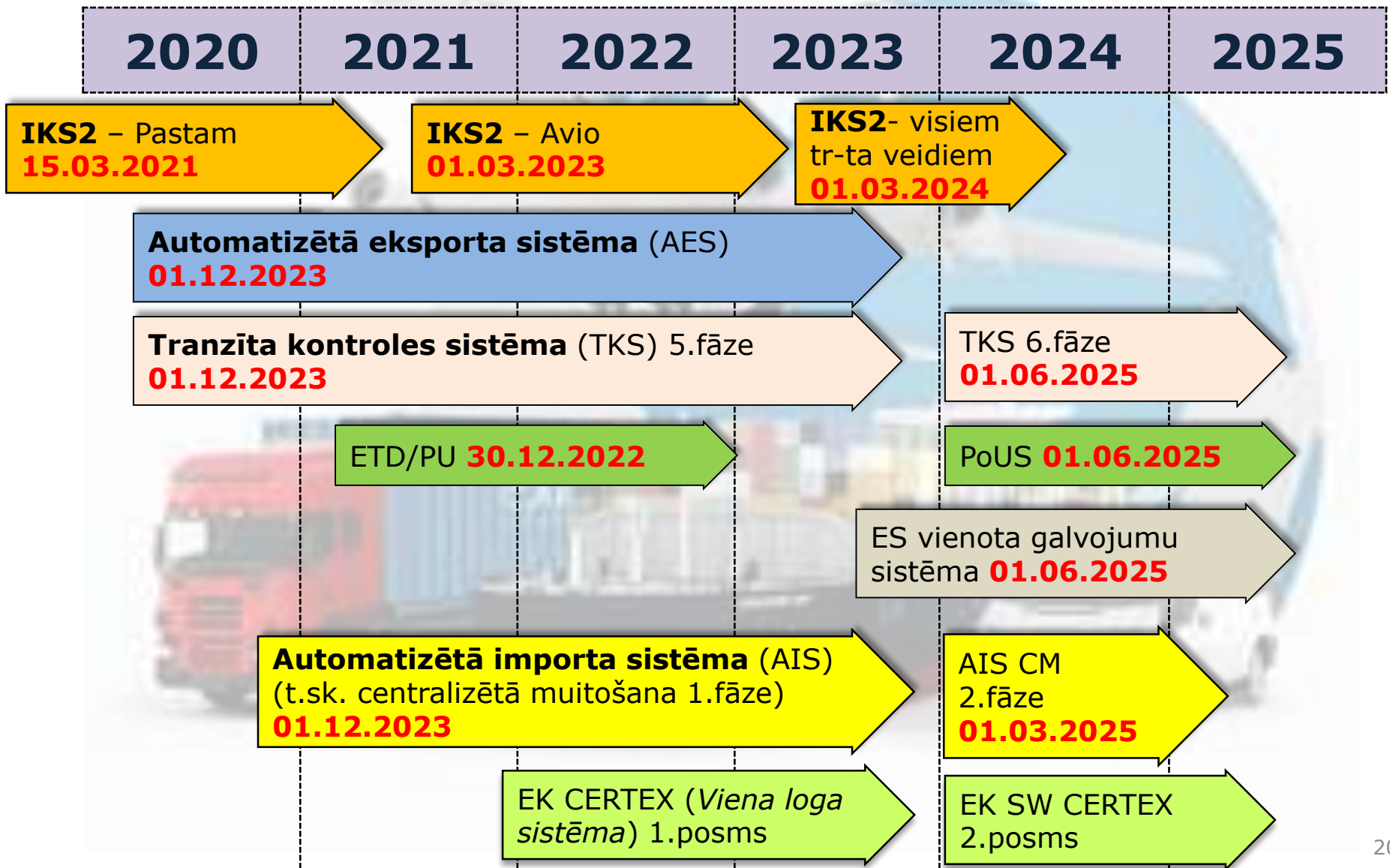
2014.

Importa deklarēšanas
sistēma nomaina
ASYCUDA++

2015.

Pagaidu uzglabāšanas
un uzskaites sistēma,
aizstāj papīra procesus

Turpmākā e-muitas sistēmu attīstība atbilstoši SMK

A collage of transportation modes including an airplane, a cargo ship, a truck, and a van, set against a globe background. The airplane is at the top, the cargo ship is in the middle, the truck is on the left, and the van is on the right. The globe is in the background.

Paldies par uzmanību !